

תמוז, תשפ"ג

פינזוס

על פי פנימיות התורה מפ"ר יעקב יוסף כהן

אנחנו פוגשים את מעשה פינחס, בסוף פרשת 'בלק' –

"וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְיִקְחוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקְחוּ רִמּוֹז בְּיָדוֹ: וַיָּבֹא
אֲחֵזר אִישׁ-יִשְׂרָאֵל אֶל-הַקִּבְּהָ וַיִּדְקֹר אֶת-שִׁנֵּיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת-הָאִשָּׁה אֶל-
קִבְּתָהּ וַתַּעֲצֹר הַמִּנְפָּה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"¹

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן.

נתקלנו בו פעם אחת, באזכור שמו, בספר שמות –

"וַאֲלֶעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן לָקַח-לוֹ מִבָּנוֹת פּוֹטִיאֵל לוֹ לְאִשָּׁה וַתֵּלֶד לוֹ אֶת-פִּינְחָס אֶלֶּה
רֵאשֵׁי אֲבוֹת הַכֹּהֲנִים לְמִשְׁפַּחֲתָם"²

ובפרשתנו –

"פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר בֶּן-אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הָשִׁיב אֶת-חַוְּמַתִּי מֵעַל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּקָנָאוּ אֶת-
קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא-כִלִּיתִי אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: לָכֵן אֶמָּר הַנָּזִי נָתַן לוֹ אֶת-
בְּרִיתִי שְׁלֹמֶם: וְהִתְנַה לוֹ וּלְרֵעֵו אֲחֵרָיו בְּרִית כְּהֻנָּה עוֹלָם תִּנּוּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאֵלֹהֵיו
וַיַּכְפֹּר עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"³

פינחס כתוב ביוזר זעירא ו'בריתי שלום' כתוב עם וי' קטיעה, דחיינו ו' שחיא קמועה
לשני חלקים, ונראית לפיכך כמו וי' ויוד. ישנן מסורות בהן שני החלקים לא נפרדים

¹ במדבר, כה, ז-ח

² שמות, ו, כה

³ במדבר, כה, יב-יג

לגמרי, אלא מחוכרים בצדם הימני, ולפי מסורת יהודי תימן, ה-וי"ו נראית כמו וי"ו רגילה.

אם בהוצאת ספר תורה נתגלה שה-ו' הזו לא קטועה, ממשיכים לקרוא, אבל צריך לתקן את הספר⁴.

נחזור לסוד ה-ו' הקטועה בסוף השיעור ונבין את הקשר שלה לפינחם.

עניין נוסף שיש להבין, הוא י' זעירא, מדוע מופיעה דווקא כאן? כי בכל המקומות האחרים נכתב 'פינחם' עם י' רגילה.

עניין נוסף שיש לברר, מה זה 'בריתי שלום' ומה זה 'ברית כהנת עולם'.

מי היה פינחם?

פינחם, נכדו של אהרן הכהן, בנו של אלעזר, היה על פניו אמור להיות כהן, כמו סבו, כמו אביו, כמו דודיו ובני דודיו וכן הלאה. אלא שפינחם, שנולד לאלעזר בטרם ניתנה לו הכהונה, לא היה כהן. לפי החלטת הקב"ה, מרגע קבלת הכהונה ואילך, כל הילדים שיוולדו, יהיו כהנים. אך ילדים שנולדו בטרם קבלת הכהונה, אינם בכלל זאת.

ילדים?

ילד אחד היה כזה, והוא פינחם.

יוצא שפינחם, גדל בתוך משפחת כהנים, כאשר הוא היחיד מביניהם שאינו כהן, וזאת על פי החלטה אלוהית.

איך הוא הרגיש?

על הפנים. סוג של מוקצה. שונת. לא ראוי כמו כולם. כי ברור שאצל הקב"ה אין טעויות, ואם הוא מצא את כולם ראויים לכהונה ואת פינחם לא, בטח יש סיבה לדבר.

⁴ לגבי צורת וי"ו קטועה, או ויו זעירא, דן בזה בשו"ת רבי עקיבא איגר, (סי' ע"ה), אפשרות אחת היא כפירוש הריטב"א לגמרא בקידושין (שם) שהאות ו' כרותה בינתיים, (כלומר יש הפסקה באמצע הרגל של האות ו'), ואחרי ההפסקה כותב את המשך האות). מפני שאם לא נסביר כך, אלא נסביר שקטועה היינו קצרה, חתוכה, היתה צריכה לגמרא לקרוא לה "ויו זעירא; או אפשרות שניה, כמו רבנו בחיי, בפרשת פנחס, בשם המסורת, שכתב שהיא ויו זעירא; ודעת רבי עקיבא איגר נוטה לפירוש רבנו בחיי, כי "קטועה" היינו כמו "קטוע רגליה" – קטוע רגלו, כמו שאמרו בשבת "הקיטע יוצא בקב שלו", והיינו כמו "זעירא". שם מעיר, שהרמב"ם לא הביא דין ויו קטועה, וכן לית ברי"ף ורא"ש.

וכך מסתובב פינחס, עם תיוג של חשוד תמידי. בכלל לא משנה כמה טוב וצדיק הוא נראה, בדיבורו, במעשיו, ביראת ה', תמיד יחשדו בו, שלא בכדי הוציא אותו ה', ורק אותו, מהכלל.

נשמע מוכר?

התפיסה הזו של החשדנות בפינחס, יוצאת מתוך הנחה בסיסית שגויה ולפיה, נסיבות חייו של האדם בעוה"ז, מבחינת הצלחה או כישלון, הם מראה למצבו הרוחני.

בעוד שתפיסת העולם של יהודי, מתייחסת לנסיבות חייו בעוה"ז כקשורות בתיקון, בתפקידו בעולם וכו'. ופינחס חווה על בשרו את התפיסה האחרת, זו שאומרת שאם אתה שונה, אם הבורא לא נתן לך משהו שנתן לחברך או לכל משפחתך, זה אומר שיש בך פגם.

ואז מתחילים לחפש את הפגם.. כי צריך למצוא משהו שיסתדר עם תפיסה החברתית המקובלת, ש'יסביר' למה זה מצבך?

וכשמחפשים, מוצאים.

נכתב בספר שמות –

"וְאַלְעָזָר בֶּן-אַהֲרֹן לְקַח-לוֹ מִבְּנוֹת פּוּטִיאל לֹא לְאִשָּׁה וְהִלָּדָה לוֹ אֶת-פִּינְחָס אֶלֶּה רְאֵשֵׁי אֲבוֹת הַלְוִיִּם לְמִשְׁפְּחוֹתָם"⁵

ומכאן ישנן מספר התייחסויות בגמרא לנושא היחוס המשפחתי של פינחס, שהוא מצד אמו, מיתרו הנקרא פוטיאל, שפיטם עגלים לעבודה זרה, ומצד אביו מיוסף, שפטפט ביצרו.

בבא בתרא, קט, ב

"אמר רבי אלעזר לעולם ידבק אדם בטובים שהרי משה שנשא בת יתרו יצא ממנו יחונתן; אהרן שנשא בת עמינדב יצא ממנו פנחס; ופנחס לאו מיתרו אתי והא כתיב (שמות ו, כה) ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה מאי לאו דאתי מיתרו שפיטם עגלים לע"ז לא דאתי מיוסף שפטפט ביצרו והלא שבטים מבזים אותו ואומרים ראיתם בן פוטי זה בן שפיטם אבי אמו עגלים לע"ז יחרוג נשיא שבט מישראל"

איזה יחונת?

⁵ שמות, ו, כה

"וַיְקִימוּ לָהֶם בְּיָדָם אֶת-הַפֶּסֶל וַיְהוֹנֲתָן בֶּן-גֵּרְשֵׁם בֶּן-מִישָׁה הוּא וּבָנָיו הָיוּ כִּהְיוֹם לְשִׁבְטֵי הָעָדָי עַד-יוֹם גְּלוֹת הָאָרֶץ"⁶

מסופר בספר שופטים, כי יהונתן, נכדו של משה רבנו ע"ה, בנו של גרשום, הלך רח'ל אחרי ע"ז. ומכיוון שלא רצה הכתוב להזכיר שמו של משה על ע"ז של נכדו, נכתב 'מנשה' במקום 'משה', כאשר האות נ' נכתבת/מרחפת מעל המילה.

זאת אומרת, כאשר הגמרא מספרת על מעשיו השליליים של יהונתן, היא מציינת את שורשיו המשפחתיים הלא טובים, הנעוצים בנישואי משה לבת יתרו. זאת לעומת אהרן שנשא את אלישבע בן עמינדב, אחות נחשון, ומהם יצא פינחס. וההתייחסות היא דווקא אל פינחס, ולא אל אף צאצא אחר של אהרן. כלומר, פינחס הוא המייצג של הקדושה והטהרה, של הצדיקות, של הטוב. אבל.. גם פינחס שורשיו המשפחתיים קשורים ביתרו, אז במה הוא שונה מיהונתן?

ועוד אומרת הגמרא, שפוטאל הכוונה ליוסף שפטפט ביצרו כשהיה נער בן 17. אז פתאום להיות מזרע יוסף זה לא טוב? יוסף הצדיק?

סוטה מג, א

"למימרא דפינחס מיוסף אתי וְהָא כתיב (שמות ו, כה) ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטאל לו לאשה מאי לאו דאתי מיתרו שפיטם עגלים לעבודת כוכבים לא מיוסף שפיטפט ביצרו והלא שבטים מבזין אותו ראיתם בן פוטי זה בן שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת כוכבים יהרוג נשיא מישראל אלא אי אבוה דאימיה מיוסף אימיה דאיתרו ואי אימיה דאימיה מיוסף אבוה דאימיה מיתרו דיקא נמי דכתיב מבנות פוטאל תרי משמע שמע מינח"

תרגום- "...אלא, אם אב אמו מיוסף, אם אמו מיתרו. ואם אם אמו מיוסף אב אמו מיתרו. דווקא. משום שכתוב מבנות פוטאל. מבנות רבים, שיש לזה שתי משמעויות."

שמות רבה, ז, ה

"ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב ממשמע שנאמר בת עמינדב איני יודע שהיא אחות נחשון אלא ללמדך שכל הנשוא אשה צריך שיבדק באחיה ותנינן בן רוב בנים דומין לאחי האם. ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטאל וגו' "בת פוטאל לא נאמר אלא מבנות פוטאל שהיתה אשתו משתי משפחות משבט יוסף שפטפט ביצרו ובא מצד אחר מיתרו שפיטם עגלים לעבודת כוכבים.."

בראשית רבה, פו, ג

"דאמר רבי יהושע בן קרחה מבנות יוסף לקח אלעזר, פוטיפר הוא פוטיפרע פוטיפר שהיה מפטם עגלים לעבודת כוכבים פוטיפרע שהיה פורע עצמו לעבודת כוכבים.."

⁶ שופטים, יח, ל

זאת אומרת, שכאשר אנחנו קוראים בגמרא על פינחס, מסופר שהיו השבטים מבזים אותו, שהוא מצד יוסף שפטפט ביצרו והיה בבית פוטיפר, ומצד יתרו, שפיטם עגלים לעבודה זרה, והיה דלטוריא? על פינחס.

ולמי שמסתכל מן הצד הדברים לא ברורים ואף נראים כחוסר צדק.

מה אשם פינחס בכך שהוא משורש יתרו? והרי משה רבנו נשא את בת יתרו.

ומה פתאום היחוס ליוסף הצדיק, מתמקד, לפתע פתאום, באיזו נקודה שלילית לכאורה, שהיתה ביוסף בגיל 17? ודווקא נקודה זו מוצאים לייחס לפינחס.

ובגלל הדברים האלו, שאצל אחרים 'עברו חלק', ושכלל לא קשורים למעשיו, הוא מתויג כ'פגום' (שהרי לא שמענו שאפרים ומנשה למשל, שאמם הייתה בת יתרו, נתפסו כפסולים או פחותים. להיפך, קיבלו את ברכות יעקב והפכו לשניים משנים עשר שבטי-יה)

והנה, דווקא פינחס, זה שהוצא אל מחוץ למחנה, עושה בסוף פרשת 'בלק' את המעשה בעקבותיו מבטיח לו הקב"ה 'ברית כהנת עולם', לו ולזרעו אחריו, עד בוא גואל. וכן מבטיח לו את 'בריתי שלום'.

מ-ה-פ-ך.

מזה שלא היה לו כלום, לזה שקיבל את הכל.

מה קרה כאן?

נבין בהמשך..

בינתיים, נראה מה קורה עם פינחס מבחינה היסטורית בהמשך חייו-

בספר יהושע, מסופר כי בני גד ובני ראובן, שישבו במקום מרוחק ממשכן שילה, החליטו להקים לעצמם מזבח שיהיה בקרבת מקום אליהם, ובכך חטאו בע"ז, שכן אסור היה להקריב מחוץ לשילה.

"וַיִּבְנוּ אֶל-אֱלֹהֵי לֶחֶם הָאֶרֶץ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּבְנוּ בְנֵי-רְאוּבֵן וּבְנֵי-גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה עָם מִן-הָיִידִין מִן-הַגִּלְגָּל וְדָוִד לְמִרְיָהוּ⁷

בני ישראל ששמעו על מעשיהם, החליטו לצאת כנגדם למלחמה, אך בטרם עשו כן, שלחו אליהם שליח, כדי לנסות ולהשיבם לדרך הישר, ללא צורך במלחמה. ומי היה השליח? פינחס. ככתוב-

⁷ דלטוריה= לשון הרע, הלשנה.

⁸ יהושע כב, י

"וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְהָלוּ כָּל-עֵדֹת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל שְׁלָחַת לַעֲלֹת עֲלֵיהֶם לָצֶבֶא"⁹
וַיִּשְׁלָחוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶל-בְּנֵי-אוּבֵן וְאֶל-בְּנֵי-גָד וְאֶל-חֲזִיצִי שֶׁבֶט-מְנַשֶּׁה אֶל-אֶרֶץ
הַגִּלְעָד אֶת-פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן"¹⁰

ואכן פינחס, שעמד בראש משלחת של נשיאי ישראל ונכבדים, מצליח לישב את אי
ההבנה, ולהשכין שלום.

"וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וַיֵּשִׁיאוּ הַעֲדָה וְרָאשֵׁי אֲלָפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אֵתוּ אֶת-הַדְּבָרִים
אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְנֵי-אוּבֵן וּבְנֵי-גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה וַיִּטָּב בְּעֵינֵיהֶם"¹¹

"וַיֵּשֶׁב פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן | וַהֲוֵשִׁיאוּם מֵאֵת בְּנֵי-אוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי-גָד מֵאֶרֶץ
הַגִּלְעָד אֶל-אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּשְׁבוּ אוֹתָם דְּבָר; וַיִּטָּב הַדְּבָר בְּעֵינֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל וַיְבָרְכוּ אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ לַעֲלֹת עֲלֵיהֶם לָצֶבֶא לְשִׁחֹת אֶת-
הָאֶרֶץ אֲשֶׁר בְּנֵי-אוּבֵן וּבְנֵי-גָד יֵשְׁבִים בָּהּ"¹²

בספר שופטים, בסיפור 'פילגש בגבעה', עם ישראל מחליט לעלות למלחמה על שבט
בנימין. וכאשר הם נאספים, הם רוצים לשאול ב'אורים ותומים' את הכהן הגדול, שגם
כאן, הוא פינחס.

"וַיִּפְתָּח פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר בֶּן-אֶהֱרָן עֹמֵד | לִפְנֵי בָיִמִּים הָהֵם לֵאמֹר הַאוֹסֵף עוֹד לָצֵאת
לְמִלְחָמָה עִם-בְּנֵי-בְנִימִן אוֹחֵי אִם-אֶזְדָּל וַיֹּאמֶר יְהוָה עָלוּ כִּי מִזֶּר אֶתְנֶנּוּ בְיָדָהּ"¹³

וכן בסיפור של יפתח¹⁴ אחרי שנדר נדר, היה צריך ללכת לכת של אותם ימים שיתיר
את נדרו, והכהן היה פינחס.

"וַיְהִי מִקֵּץ | שָׁנִים חֲדָשִׁים וַתֵּשֶׁב אֶל-אֲבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת-נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהִיא לֹא-
יָדְעָה אֵינִי וַתְּהִי-חֹזֶק בְּיִשְׂרָאֵל"¹⁵

רש"י - 'תהי חק' - "גזרו שלא יעשה אדם עוד כן שאלו הלך אצל פנחס או הוא בא אצלו היה מתיר
לו נדרו עמדו בגדולתו ומבין שניהם אבדה ונפרע מהם פנחס נסתלקה שכינה הימנו שנאמר

⁹ יהושע בב, יב

¹⁰ יהושע בב, יג

¹¹ יהושע בב, ל

¹² יהושע בב, לב-לג

¹³ שופטים כ, כח

¹⁴ שופטים יא

¹⁵ שופטים יא, לט

בדברי הימים (א ט כ) לפנים ה' עמו למדנו שבסופו אינו עמו, ויפתח הוכה בשחין וניפול אברים שנאמר (לקמן יב ז) ויקבר בערי גלעד ויש עוד לפתור ותהי חק בישראל מחובר למקרא שלאחריו"

וגם בספר 'דברי הימים' מוזכר פינחס –

אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־פִּינְחָס בֶּן־עֵלֶז אֶת־אֲבִישׁוּעַ¹⁶
וּפִינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר נָגִיד הָיָה עֲלֵיהֶם לְפָנִים יְהוָה | עָמּוֹ¹⁷

וכשאנחנו נכנסים לציר הזמן, בין הפעם הראשונה שמוזכר פינחס לפעם האחרונה, הרי שנמצא שחי פינחס 500 שנה (!).

ונזכור שפינחס חי אחרי המבול, בעולם שאין מציאות כזאת.

זאת אומרת שאנחנו רואים, שדווקא אותו אחד, שהתחיל מיחוס בעייתי, ששמו עליו תוית, שביוז אותו, שלא קיבל כהונה, אותו אחד שבנוסף לכל זה, גם עשה מעשה של שפיכת דמים, הרג נשיא שבט בישראל, את שלומיאל בן צורישדי¹⁸, שרצה להביא את המשיח, דווקא הוא זוכה בכל הקופת. איך?

הרי כהן ששפך דם לא יכול לשאת ידיים.

אז איך פינחס שביצע הרג של נשיא בישראל, נשיא שחי מעל למאתיים שנה ורצה להביא את הניצוץ של המשיח שנמצא במואב, לא רק שלא נדחה מלפני הקב"ה, אלא להיפך?

כדי להבין את התשובות, נחזור ל- וי"ז הקטועה –

¹⁶ דברי הימים, א, ה, ל

¹⁷ דברי הימים, א, ט, כ

¹⁸ שלומיאל בן צורישדי, הוא שאול בן הכנענית, הבן שנולד לשמעון ולדינה, לאחר שדינה נאנסה על ידי שבט בן חמור ונולדה אסנת (שגודלה בבית פוטיפר ונישאה ליוסף הצדיק); שאול בן הכנענית (שכונתה דינה כנענית בשל כך שיצאה "לְרָאוֹת בְּבָנוֹת הָאֶרֶץ" הכנעניות), גדל בבית שמעון ולימים הפך לנשיא שבט שמעון; אז שונה שמו לשלומיאל בן צורישדי. כאשר חטא עם כזבי בת צור, שונה שמו לזמרי בן סלוא.

"זמרי בן סלוא" - בגימטריא-406, "אתה"; שזה השם, שהמלאך ששמו יהושע שם על מצחו של הצדיק כשנכנס הצדיק לגיהנם להוציא את הניצוץ (ר' שמשון מאוסטרופולי הי"ד, ליקוטי שושנים) ושלומיאל בן צורישדי, שם את השם הזה עליו, בלי המלאך, בנסיון להוציא את הניצוץ מכזבי בת צור, שהרי בעל אותה 424 בעילות כפי שכתוב בסנהדרין פ"ב; ו-424 בגימטריא: "משיח בן דוד"

גמרא במסכת קידושין (דף סו ע"ב), בהן פסול, חלל, היינו בן גרושה או בן חלוצה, אם עבד – עבודתו כשרה, לפי רב יהודה בשם שמואל למדים זאת מן הכתוב כאן "והיתה לו וכלרעו אזוריו ברית כהונת עולם", ודרשו "והיתה לו ולזרעו" – בין זרע כשר ובין זרע פסול.

ואילו כהן בעל מום, גם בדיעבד – עבודתו פסולה, דכתיב "בריתי שלום" – כשהוא שלם ולא כשהוא חסר, מקשה על כך הגמרא: "והא שלום כתיב" – ולא נאמר בפסוק "שלם"?! והתשובה: אמר רב נחמן: "ויו דשלום קטיעא היא", ואם כן ניתן לקרוא גם "שלם".

השיעור מתחיל כאן.

איך מגיעים למלה 'שלם'?

מה- ו' הקטועה. דייקא(!).

אפשר היה הרי למצוא את המילה "שלם" במקום אחר בתורה, או בתנ"ך, לדוג' –

"וַיֵּבֶא יַעֲקֹב שְׁלָם עֵיר שְׁכָם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן כִּבְאוֹ מִפְּדֵן אָרָם וַיַּחַן אֶת־פָּנָיו הָעִיר"¹⁹

וְהָיָה לְבַבְכֶּם שְׁלָם עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִלְבָּת בְּחֻקֵּי וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו כִּי־זוֹה"²⁰

מדוע ללמוד על השלמות דווקא מהמקום הקטוע?

כי זה הסיפור של החיים בעוה"ז.

לחבר את המקום הקטוע. המנותק.

ושם אתה תתחיל את העבודה שלך. במקום הקטוע. במקום שבו אתה 'אנדר דוג', פשוט, נחות, לא שווה, לא טוב, לא נורמלי, לא כמו כולם, לא מצליח, מבוזה, מחוץ למשפחה, לבד.

ובמקום הזה, המהפך של פינחס קורה מתוך פעולה של מסירות נפש.

כאשר פינחס עומד מול משה, הוא יודע בוודאות, שהוא לא יצא מזה חי. זמרי בן סלוא עשה את המעשה בתכנון מוקדם מראש. זו לא הייתה גחמה. ולכן, כל שבט שמעון, שידועים כגיבורים, שמר עליו. היה ברור לפינחס שיהיה לו קשה ביותר להיכנס ללב מחנה שמעון, לאוהל הנשיא, ושגם אם יצליח במשימתו שנראית חסרת סיכוי, הרי שבחיים הוא לא יצא משם אח"כ חי. וגם אם יצא בחיים, בדרך נס, הרי שכהן הוא לעולם

¹⁹ בראשית לג, יח

²⁰ מלכים, אח, ח, סו

לא יוכל להיות. אם היתה איזושהי תקוה, שאולי בעתיד הקב"ה יאפשר לו, הרי שלאחר שיהרוג אדם, אין אפשרות כזאת יותר.

זאת אומרת, פינחס, מבטל את עצמו מכל הכיוונים. ביטול דביטול.

ובאה הגמרא הענקית ואומרת, מאיפה נלמד את המילה שלם? משם. מה – ו' הקטועה

שזזה הצדה, ואז אתה מגלה את השלמות.

כי מה הכוח של פינחס לעשות כזה מעשה?

ה – ו' הקטועה.

הכה שלו להיות שלם, זה שלא יספרו אותו. שיגידו עליו "בן פומיאל", "בן פומי"; שיגידו שהוא בחיים לא יוכל להיות, השפלות.

כמה קשה לנו לקבל השפלות.

והכי קשה לקבל השפלות כשאתה מרגיש שמשפילים את התורה הקדושה.

ופינחס 'יצא מדעתו', כי השפילו את התורה הקדושה. למעשה, 'נכנס לדעתו'. לדעת עליון. לשאלה – 'מה ה' רוצה ממני עכשיו'?

כולם בוכים, ומשה לא עושה כלום. ולנוכח המציאות הזאת, פינחס מחליט לעשות מעשה של השמדה עצמית. מעשה שבו הוא מחסל את הסיכויים שלו להגיע למשהו בעוה"ז, מעשה שיטיל עליו חרפה נוספת.

והוא עושה את זה במסירות נפש מסיבה אחת – לשם שמים. וה' היחיד הבוחן כליות ולב, מעיד בשכר העצום שנתן לו, שכך היה. שלא היה בלבו של פינחס דבר מהרצון לקבל לעצמו או כל שיקול עצמי, אלא קידוש ה' לבדו.

ובשל כך, פינחס הוא אחד היחידים שזכה לכאלו מחמאות ישירות מפי הקב"ה, ובנוסף, ציוה ה' את משה להגיד שבחים אלו עליו, גם לבני ישראל ('לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום' וכו') ואת שבחיו ושכרו של פינחס אנחנו כולנו קוראים ולומדים עד היום.

במצב כזה, כל אדם, היה עלול, כמעט בוודאות, להגיע למקום של גאווה. ואם כך היה קורה, היה מאבד דרגתו ושכרו.

אבל על פינחס, באה התורה ומעידה – י' זעירא. האות הקטנטנה שמסמלת את היפך 'אנא אמלוד', את ההקטנה, את הנסתר, את הנחבא אל הכלים. לא רק שפינחס הלך ל-י', אלא ל-י' זעירא. לא רק שלא התגאה, אלא להיפך, הקטין עצמו עוד יותר, וכך זכה באור הכתר.

זאת אומרת פינחס עשה מסלול לא נתפס, מ-ו' קטיעא ל-י' זעירא.

ובעקבות כך, פינחס מוגיעה לארבעה מקומות, שננסה להבין את משמעותם-

- א. 'ברית שלום' (ספר)
- ב. ברית שלום עם ו' קטיעה (ספר- הגרפיקה של הכתב)
- ג. ברית שלום- כאשר מזיזים את ה-ו' הקטועה. (ספור)
- ד. 'ברית כהנת עולם'

ארבעת המקומות הם על פי - קרי, כתיב, דרוש, וכהנת עולם בהתאמה.

ושוב אנחנו רואים, מדוע לא ניתן לתרגם את התורה הקדושה. כי מביטוי אחד "ברית שלום", יוצאים שלושה רבדים שונים. שצריך לראות-את המילה 'שלום', את המילה 'שלום' עם ו' קטיעה, ואת המילה 'שלום', ובסוף לחשוב גם על 'ברית כהנת עולם'²¹.

זו תורת אמת. והפעולה שיהודי יכול לעשות עם האותיות בלשון הקדש, היא פעולה שמשנה עולמות. ככה זה עובד. אלא שהסודות הגדולים מצויים בתוך ההיעלם. ויש מתי מעט שיודעים. ועוד יותר מתי מעט, שבאמת מאמינים ופועלים על פי האמת.

א. ברית שלום

ברית שלום = 988

ונכתב בספר הפליאה²². כי "העגל נמצא בלב".

שם מתחיל מעשה העגל. בלב שלך. כי מעשה העגל מתחיל ממקום שנקרא 'פחד'.

ככתוב-

וַיֵּרָא הָאֵלָם כִּי-בִשְׁשֵׁי מִשְׁהָ לְרֹדֶת מִן-הָהָר וַיִּקְהֵל הָאֵלָם עַל-אֶהָרָן וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
מִשְׁהָ הָאֵשׁ אֲשֶׁר הָעֵלְכֵנוּ מֵאֶרֶץ | עֲשֵׂה-לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יִלְכּוּ לִפְנֵינוּ כִּי-זֶה | קוֹם
מֵצֹרִים לֹא יִדְעֵנוּ מִהֲדֹהֵהָ לָךְ²³

²¹ ספר, ספר וספור. את זה יש רק באותיות לשון הקודש. וחשוב להנחיל הבנה זו לילדים. שלא יחשבו שהדבר הכי חשוב זה לדעת אנגלית.

²² ספר קבלה עתיק יומין, שמדבר בצורה של צפנים, שכן הגימטריה פותחת לנו את הצפנים הרוחניים הפנימיים שיש לנו בתוך האותיות, בצורה שהיא הגיונית. אלו לא סתם חיבורים.

²³ שמות לב, א

הפחד, אי הוודאות שנובעת מההיעלם, היעדר האמונה, כל אלו בלבו של האדם ומביאים אותו למעשה העגל.

וממשיך ספר הפליאה-

"ועל כן קורין אותו שתי וערב. כדי שיבטל כל כוחו ושמו. ונחש עפר לחמו וכח הישראלי גוברים על עובדי אלילים כי הוא שר התועבה. אבל מכיר התשובה ועונה אמן בעל כרחו".

אומר ספר הפליאה- "שתי וערב, שר התועבה, מכיר התשובה", זו אותה הגי'.

וזו גם בדיוק הגי' של "ברית שלום".

"שתי וערב" = שר התועבה = מכיר התשובה = 988 = ברית שלום

פנחס היה כהן גדול, הכי הרבה זמן, 500 שנה (!)

למרות שההתחלה שלו היא התחלה עם כתם, עם תוית של נחיתות.

'שתי וערב' מייצג עבודה זרה וכך גם "שר התועבה", כי עבודה זרה הולכת תמיד עם 'בעל פעור', עם פריצות בעריות.

למה שתי וערב זה ע"ז?

צורת ה'שתי וערב', היא קו מלמעלה למטה וקו מצד שמאל לימין, מה שנותן צורה של ועם ממשיכים את הקו התחתון כלפי מטה, לכיוון הקליפות, מתקבל הסמל של העבודה הזרה- צלב.

הצלב מתקבל מניקוד הקמין, שהוא ניקוד ספירת הכתר. שכן קמין, לשון קמיצה, סגירה, כפי לשון 'כתר', לשון כיתור, סגירה. וזו הספירה הכי גבוהה. עץ חיים. אור שאין לי שום יכולת לקבל אותו, למרות שמשם הכל מגיע.

וכדי שאוכל לקבל את האור, צריך לעבור מקמין לפתח. שפתח הוא לשון פתיחה. פתיחת המנעול של הקמין (הנקודה התחתונה). והפתח הוא הניקוד של ספירת החכמה, שפותחת את מה שקמין וסגור ב'כתר', בקמין.

אבל זה עדיין לא מספיק, כי כדי להצליח ולקבל את החכמה, חייבים את ספירת הבינה, שהרי שתי ספירות אלו, חכמה ובינה מקושרות ביחד תמיד ומתמשך, ועל כן נקראו "תריין ריעין דלא מתפרשין". והניקוד של ספירת הבינה הוא צירי, שמתקבל מחציית הפתח לשניים, והוא לשון יצירה.

ומספר התלמוד, על ימח שמו וזכרו, וכיצד הגיע לסמל הצלב.

ר' יהושע בן פרחיה היה נשיא הסנהדרין בימי יוחנן כהן גדול. בן זוגו של נתאי הארכלי, ששימש לצידו כאב בית דין (והם הזוג השני בתקופת הזוגות).

בסוף ימיו הפך יוחנן כהן גדול (המלך החשמונאי יוחנן הורקנוס הראשון) לצדוקי והחל לרדוף את הפרושים; על כן נאלץ יהושע בן פרחיה לברוח לאלכסנדריה. כאשר חלפה הסכנה שב לירושלים בעקבות הזמנתו של שמעון בן שטח תלמידו – "מיני ירושלים עיר הקודש, לך אלכסנדריה של מצרים: אחותי, בעלי שרוי בתוכך ואני יושבת שוממה" (תלמוד בבלי, סוטה, מז, א).

באותו מקור מסופר כי יהושע בן פרחיה היה רבו של ימח שמו וזכרו, ותקריט שהתרחשה כשחזרו מאלכסנדריה לירושלים גרמה להתפקרותו (בתרגום לעברית):

"נזדמן יהושע בן פרחיה לפונדק והתייחסו אליו בכבוד רב, שיבח אותם, כמה נאה אכסניא זה, אמר לו ישו הנוצרי, עיניה של בעלת הפונדק טרוטות, אמר לו: רשע, בכך אתה עוסק, הוציא ארבע מאות שופרות ונידה אותן. כל יום היה בא ישו לפניו ולא קיבל אותו. יום אחד היה קורא ר' יהושע קריאת שמע, בא ישו לפניו, היה בדעתו לקבלו, סימן לו בידו שימתין אך ימח שמו וזכרו, חשב שדוחה אותו לגמרי. הלך והעמיד לבנה ועבד אותה. אמר לו ר' יהושע: חזור כך, אמר לו: כך מקובלני ממך: כל החוטא ומחטיא את הרבים אין מספיקים בידו לעשות תשובה"

מבחינה היסטורית, העלו כמה מבעלי התוספות (מפרשי התלמוד) את ההשערה כי אין מדובר כאן באיש ההוא, מייסד הנצרות אלא באדם אחר, שהרי יהושע בן פרחיה חי יותר ממאה שנים לפני ההוא מייסד הנצרות, וייתכן שגם במקומות אחרים בתלמוד שנזכר שם זה אין הכוונה לאותו האיש.

מצד שני, אחרים רואים בזה אחת הראיות שהספירה הנוצרית להולדתו – שגויה(!) וכנ"ל לגבי כל סיפור חייו לפי 'הברית החדשה'. כפי שאנחנו יודעים היטב מהסתירות, ומהבלבולים הרבים שכתובים שם.

מאמרו המפורסם, של ר' יהושע בן פרחיה, המופיע ב'מסכת אבות' – "עשה לך רב וקנה לך חבר והוי דן את כל האדם לכף זכות", עומד בסתירה למעשה זה, וישנם הסוברים כי יהושע בן פרחיה הבין כי טעה ולכן אמר משנה זו: "הוי דן את כל האדם לכף זכות" ללמד אחרים שלא יחזרו על טעותו.

וכאשר התפקר ימח שמו וזכרו, מכיוון שהיה תלמיד חכם גדול, ידע שהסודות נמצאים בתוך בית המקדש. מה עשה? נכנס לבית המקדש הוציא את הסודות מתוכו, תפורים בעור, ובעזרת הסודות האלה התחיל לעשות ניסים. כמובן שברגע שידע לעשות ניסים, היה לו קל לשכנע אנשים שהוא המשיח.

מה בעצם הוא עשה?

הוא פרוץ למקום הכי גבוה. לכתר. לקמין. והוריד את כל מה שיש שם לקליפות. קמין פרוץ זה הצלב.

אבל מהצד השני עומדים "מכיר התשובה" ו'ברית שלום'.

שתי וערב = 988

שר התועבה = 988

מכיר התשובה = 988

ברית שלום = 988

זל"ז.

מה זה מכיר התשובה?

כאשר אתה שואל, מה הקב"ה רוצה ממני עכשיו?

שם את הכל בצד. את המעמד. את הכסף. את ה-מה יגידו עלי? וכלום לא מעניין חוץ מ-מה הקב"ה רוצה ממני עכשיו?

פינחס מבין דבר אחד, והוא שהקב"ה לא רוצה שמעשה זמרי יעשה, והוא פעל על פי רצונו של הקב"ה, בלי שום חישוב נוסף.

וכאשר מדובר על 'ברית שלום', מדובר על נקודת היסוד.

מדוע?

כי ברית, היא נקודת היסוד. ולגבי 'שלום', הרי שניקוד שם הויה בברכת 'שים שלום', הוא שורוק, שהוא הניקוד של ספירת היסוד²⁴.

וברית שלום, כנגד יתרו, שפיטם עגלים לע"ז. שהעגל נמצא בלב, ומתחיל עם גחמות רגשיות של פחד.

²⁴ ניקודי הספירות: בתר-קמץ; חכמה-פתח; בינה-צירה; חסד-סגול; גבורה-שוא; תפארת-חלם; נצח-חיריק; הוד-קובוץ; יסוד-שורוק; מלכות לא מנוקדת, ש'לית לה מגרמה כלום'.

ופנחם קיבל את נקודת היסוד. את 'מכיר התשובה'. את הכח לעמוד מול 'שר התועבה' ומול 'שתי וערב'.

ב. ברית של-וי-ם

ברית שלום שני, כתבנו בצורה של ו' קטועה.

ברית של-וי-ם. כי ה-ו' היא ו' שנקטעת לשני חלקים- ויו ויוד.

ברית של-וי-ם = 998

ספר מבוא לחכמת הקבלה, פרק א, כותב-

998 עה"כ = 999 = אלף למד שיין דלת יוד = אל שד-י.

למדנו בסדנת 'כת מלך', שכותב הקומרנא הק' ב-'כתם אופיר', שכאשר אסתר המלכה הייתה צריכה להיכנס לאחשוורוש, היא עשתה מעשה של מסירות נפש, כמו שעשה פינחס. שכן, מי שלא היה נקרא אל המלך, היו השומרים הורגים אותו, גם אם הוא בן משפחה. וכשאסתר אומרת את הדברים למרדכי, אומר לה מרדכי-

"וַיֹּאמֶר מֶרְדֳּכָי לְהִשָּׁיב אֶל-אַסְתֵּר אֶל-תִּדְרָמִי בְּנִפְשָׁהּ לְהַמְלִיךָ בֵּית-הַמֶּלֶךְ מִכָּל-הַיְּהוּדִים: כִּי אִם-הִנֵּה עֲשֵׂה תַנּוּרֵי־שֵׁל בָּעֵת הַזֹּאת רִחוּז וְהַעֲלֵה יַעֲמֹוד לַיהוּדִים בַּמָּקוֹם אֲחֵר וְאֵת בֵּית-אֲבִיהָ תִּנְאַבְדּוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם-קֵלֶת כֹּזֵאת הִנֵּה לְמַלְכוּת"²⁵

זאת אומרת שמרדכי אומר לאסתר, 'את צודקת', 'את ובית אביך תאבדו', את לא תצאי מהאירוע הזה בחיים, אבל 'לעת כזאת הגעת למלכות', דהיינו, את נדרשת במקום הזה למסירות נפש. ואסתר מבקשת ממנו שיצומו עליה שלושה ימים, ולאחר מכן-

"וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַתִּלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת וַתַּעֲלֶה בְּזִוְרָה בֵּית-הַמֶּלֶךְ הַפְּנִימִית וְכֹז בֵּית הַמֶּלֶךְ וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב עַל-כִּסֵּא מַלְכוּתוֹ בְּבֵית הַמַּלְכוּת וְכֹז בִּתְנוּז הַבֵּית"²⁶

"ויהי ביום השלישי ותלבש אסתר מלכות"

וכותב הקומרנא הקדוש, שהמלכות שאסתר לבשה עליה, היא בגד שלובשים הצדיקים בגן עדן, שנקרא 'חלוקא דרבנן'; ומה היה 'החלוקא דרבנן' שהלבישה על עצמה אסתר בדעת? אלף למד שיין דלת יוד (!)

²⁵ אסתר ד, יג, יד

²⁶ אסתר ה, א

ולכן בנות מלך מלבישות על עצמן – אלף למד שיין דלת יוד – בברכת 'מלביש ערומים', כפי שלמדנו.

מי נתן את הברכה של אל שד-י? יעקב.

"וְאֵל שַׁדְי יִתֵּן לָכֶם רוּחַמִּים לְפָנַי הָאֵלֵּשׁ וְשִׁלְחוּ לָכֶם אֶת-אֲזוּיָכֶם אֲנֹר וְאֶת-בְּנֵיבֵיין וְאֲנִי כְּאִשֶּׁר שִׁכְלָתִי שִׁכְלָתִי" ²⁷

יעקוב, שחמש פעמים כתוב שמו בתורה עם ה-ו' שלקח מאליהו, שנכתב חמש פעמים 'אליהו', וישיב לו אותה ה-ו' לאחר שיבשר אליהו, הוא פינחס, על הגאולה. ופנחס קיבל את ברכות אל שד-י, את חלוקא דרבנן. את לבוש המלכות.

ג. ברית שלם

ברית שלם = 982

"יֵשֵׁב בְּסִטֶּר עֲלֵיוֹן בְּצֵל שַׁדְי יִתְלַוֵּן" ²⁸

בְּצֵל שַׁדְי יִתְלַוֵּן = 982

למרות שהמצב הוא 'בצל', יש החשכה, קושי – במקום הזה אתה מקבל את כל השפע שבא משד-י. ולמה? כי אתה ב'שלם'. אתה לא סופר את הוי"ו כי היא קטועה, אתה לא בקטוע. למרות הקטוע, אתה בשלם. איך? דעת עליון. מה ה' רוצה ממני עכשיו.

ופינחס קיבל את הכה, לא לספור את מה ששבור, את מה שקטוע, את מה שחסר ולא מסתדר, ולהיות שלם בתוך השבר, ב'צל'. וכשזה קורה, כל השפע של שד-י מגיע – "צל שדי".

ד. ברית כהנת עולם

"והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם"

מדוע נכתב פעמיים, גם 'לו ולזרעו אחריו' וגם 'כהנת עולם'?

תשובה – כדי שיובן שלא רק זרעו, אלא הוא עצמו, יעבור דורות של כהונה. 500 שנה. ממש. לא כמליצה.

²⁷ בראשית, מג, יד

²⁸ תהלים, צא, א

ברית כהנת עולם = 1233

וכותב הקומרנא הק', ב'אחדות העולמות', חלק ב' –

"ביום השמיני עצרת" = 1233

"בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם"²⁹

פסוק זה על 'שמיני עצרת' מופיע בסוף פרשת פינחס, שקיבל 'ברית כהנת עולם' שהיא שמיני עצרת.

למה דווקא 'שמיני עצרת' לסוכות? מדוע לא לפסח? או לפורים להוסיף עוד יום, כי לא רוצים להיפרד?

כי שמיני עצרת קשור לטיפה של הזיווג בשמחת תורה.

מראש השנה עד יוח"כ זה תהליך הנסירה, מנסרים את את הזכר והנקבה, כאשר ביוח"כ יש את הניסור המלא.

לאחר הניסור המלא יש העצמה והגדלות של הנוקבא מול הזכר, עד לסוכות, כאשר בשבעת ימי סוכות מגיע רגע האיחוד, הזרעה, ובשמיני עצרת, מגיע כל השפע, שהטיפה נעצרת, שמורה אצל הנוקבא.

וכל הכח של השפע נמצא ב'יום השמיני עצרת', ב'ברית כהנת עולם'. ואת זה קיבל פינחס, שיום שמיני עצרת מופיע בפרשתו.

ושמיני עצרת, שקיבל פינחס, קשור כמוכן לגאולה, שהוא פינחס, אליהו, מבשרה.

וכותב 'מי השלוח' מאיזביצא זי"ע, בפרשת פינחס – "בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם", בזה הפרשה נרמז קץ האחרון ויקוים בנו "יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׁמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׁיו"³⁰

פינחס עובר את כל הצירים.

ציר הזמן – חמש מאות שנה. שזה טווח המעבר בין רקיע לרקיע. מדידה של דרך בזמן? אלו חמש מאות שנה של לימוד תורה. זה גודל של רקיע. ופינחס יחיה 500 שנה דייקא.

ציר המקום – פינחס כמו שראינו, נמצא כל פעם במקום אחר.

²⁹ במדבר, כט, לה

³⁰ תהלים קד, לא

ציר הנפש – "פינחס הוא אליהו"

וכותב יונתן בן עוזיאל זי"ע בתרגומו, "לכן אמר ה'נני נתן לך את-בְּרִיתִי שְׁלֹום", תגיד לו בשבועה שהוא שלם ואעשה אותו למלאך קיום, והוא יחיה לעלמא לבשר את הגאולה בסוף הימים".

פינחס הוא אליהו הנביא, הוא לא מת.

וכן תרגם יונתן בן עוזיאל, בפרשת 'שמות', כאשר משה רבנו אומר לקב"ה, "וְאָמַר בְּנִי אֲדֹנָי שְׁלֹוֹמָא בְּיַד־הַשְׁלֹוֹ" ³¹ – "ואמר בבקשה וברחמים ה' שלח ביד פינחס שראוי להיות משולח בימות המשיח"

ובספר שמות –

"וְנָתַן קָהָת עֹמֶר וְיִצְחָק וְזִכְרִין וְעֻזִּיאֵל וְשִׁלִּי וְנִי קָהָת שְׁלֹשׁ וְשְׁלֹשִׁים וּמֵאָת שָׁנָה" ³²

וכותב יונתן בן עוזיאל, כי קהת חי את פרק הזמן הזה, עד שהגיע לראות את פינחס ככהן גדול, שעתיד להישלח לישראל בסוף הימים.

ומסביר הרד"ק, שכתוב 'בן אהרן', "מפני שלא יאמינו בני אדם שאותו פינחס היו לפי שיש לו ..והי זמן רב כי האל יתברך הבטיחו בזה על אשר קינא בשטים".

הרד"ק מבחיר שפינחס חי 500 שנה ממש, בדיוק כפי שנות הספירה שלנו ³³.

פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן – 956

אש, רוח, מים, עפר (ארמ"ע) עה"כ = 956

ארבעת היסודות מהם נברא האדם, שהם בחתאמה, כנגד, גבורה, תפארת, חסד ויסוד, הם פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן.

למה?

כי כל אחד מאיתנו שנכנס לעוה"ז, יש לו ארבעה יסודות בתוכו, בתמהיל כזה או אחר (הסברנו בעבר כיצד בודקים את תמהיל היסודות ע"פ השם), ויעבור את המסע של פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, בזמן, במקום ובנפש.

³¹ שמות, ד, יג

³² שמות, ו, יח

³³ לענין תקופות החיים המקבילות של פינחס ואליהו, הרי שהם חיו במקביל ואז "מצטרף" פינחס לנשמתו של אליהו. "והיו לבשר אחד"

פינחס, שהיה אדם מדהים, והלך בעוה"ז בחיי חיותו, ממקום של השפלות וביזוי, כנגד כל הסיכויים, למקום הגבוה ביותר.

כמו דוד המלך, שלא בנה את בית המקדש, ועבר בזיונות והשפלות מרגע היוולדו ועד מותו, אבל המשיח יבוא מזרעו, ואותן דלתות, בבית המקדש, שהוא לא נמצא ראוי לבנות, יפתחו רק כאשר שלמה המלך יגיד, 'בעבור דוד עבדך'.

כלומר, מי מביא את הגאולה?

מי שעבר סטירות לחי נוראות מכל כיוון אפשרי, ובכל זאת, מסר את עצמו. התבטל. חי חיים של 'מה ה' רוצה ממני עכשיו?'

זו השאלה, שאלת היהודי.

וחלף כך, אנחנו מתעסקים כל הזמן בהשוואות, בתחרות, בכמות, בחלוקה ובמחלוקת – את תראי כל הזמן כמה שהיא יותר טובה ממך, ויותר מצליחה, ויודעת להשתלב ולשאת חן, ואתה תראה איך שהוא למעלה ואתה למטה, וכל הזמן אתה מקבל ציוני מינוס.

כל הזמן חוסר. חשבונות וחשבונאות, מי אוהב אותי ומי לא? מי מעריך אותי ומי לא? ולמה לא? הרי אני בסך הכל טוב, מנסה להיות טוב..

וכל הזמן בתוך הלופ הזה.

אבל פינחס יצא ממנו. יצא מהלופ.

איך?

על ידי שדבק בקונו. בדעת עליון.

איך?

ככתוב, "וַיֵּלְמֹד פִּינְחָס וַיִּפְלֹל וַיַּעֲזֹר הַמֶּלֶךְ"³⁴

בכוח של תפילה, של דבקות. של שאלת היהודי, מה ה' יתברך רוצה ממני עכשיו? וככל שהסטירה שקיבלת יותר חזקה, כך יש לך יותר כוח של תפילה.

ודע שיש תתקנ"ה רקיעים = 955 רקיעים. עה"כ 956

כמו אש מים רוח עפר, כמו פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, וכמניין המילה "השמים"³⁵.

³⁴ תהלים קו, ל

³⁵ סופית = 600

"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ"³⁶ בראשית ברא אלקים את **"השמיים"** שזה **'אש רוח מים עפר'**, וכן כל **955 הרקיעים**, וידוע כי **תפילת ישראל** מכונה **"השמיים"** כלומר **'פינחם בן אלעזר בן אהרן הכהן'**.

למה?

כי התפילה שלנו, תפילת **'אש, רוח, מים ועפר'**, שבאה מלב פצוע, ממקום קשה, מקום שמסתכלים עליך ואומרים לך, מי אתה בכלל? מבקיעה **955 רקיעים**, את **השמיים**, בכוח **פינחם בן אלעזר בן אהרן הכהן**.

כי כשאין לך **'קול'** חיצוני, כאשר הקול שלך לא נספר – הגעת למקום שאתה יכול לעשות את העבודה. את תיקון הקול. להגיע לקול הפנימי שבך. קול דקדושה, שהוא שם הויה בספירת הדעת – **אהו-ה** (ר"ת את השמים ואת הארץ) **במילוי אלפין**³⁷.

כשתתקן את הקול שלך, כך שהוא יתחבר לאמת, באופן שיצא ממך קול אמיתי, אז, לא תרגיש שום חוסר בקול שלך. גם אם המציאות החיצונית לא תשתנה כלל.

והקול שיצא ממך הוא קול תפילת ישראל.

וזה שנרמז **"יִקְוּוּ הַמַּיִם מִתְּנוּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מְקוֹם אֶחָד"**³⁸

ר"ל שתראה תפילת ישראל ב-**955 רקיעים כמניין השמיים**, אז יגיעו אל מקום אחד. ככתוב יקוו המים אל מקום אחד

מקום אחד=199= צדקה

שצדקה עושה מהעולם מקום אחד, ויוצאת ממקום אחד; ומתן הצדקה, אם היא נעשית באופן הנכון, תגרום לך להרגיש אחד עם מקבל הצדקה.

צדיק עושה מעשה של צדקה ואז מקבלים צדק, שזו המלכות. מעשה הצדיק נקרא צדקה.

"פְּתוּחוּ לִי שַׁעַר צִדְקָךְ אֲבֹא בָם אֹדֶה יְיָ"³⁹

הצדיק הוא הצדק, המלכות; והמעשה נקרא 'צדקה'. ו'צדקה תציל ממוות'.

ועומד פינחם, שהוא הצדיק, ומתפלל. **וַיַּעֲמֹד פִּינְחָס וַיִּפְּלֹל וַיִּתְּעַצֵּר הַמַּלְאָכָה**⁴⁰. עם מה הוא מתפלל? עם כל סמירות הלחי והבזיונות שקיבל, עם כל עומם התיוגים והחשדנות,

³⁶ בראשית א, א

³⁷ אלף הא ואו הא

³⁸ בראשית, א, ט

³⁹ תהלים, קיח, יט

⁴⁰ תהלים קו, ל

הוא עומד ומתפלל עם כל מה שאמרו עליו, עם 'בן פוטי', ובכך הוא עושה מעשה של צדקה, וצדקה תציל ממוות, ולכן "ותעצר המגפה".

מי שלא סופר את ה'גוף' יכול לעצור את המגפה, ולהגיע למקום שלא ניתן לספירה-מקום הכתר. וזו תפילת ישראל.

שכתוב, בבראשית רבא וגם בירושלמי, תענית (בהתאמה)-

"ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה"

"אמר ר' לעזר שלשה דברים מבטלין את הגזירה קשה, ואילו הן: תפלה וצדקה ותשובה" (תענית ב:א, סה ע"ב; בשינויים קלים גם בקהלת רבה, בבראשית רבה ובפסיקתא דרב כהנא)

לכן פינחס הוא מבשר הגאולה. במעשה שלו הוא מבטל את הגזירה ומביא את הגאולה.

תפלה = 515

צדקה = 199

תשובה = 713

1427

ו- 'פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן' = 1417

הפרש של 10, של י', בין 'תפלה, צדקה, תשובה' ל- 'פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן' - נסביר בהמשך.

כתוב בזה"ק פרשת פינחס, כשרואה פינחס את המעשה של זמרי בן סלוא וכזבי בת צור, ראה מ' פשוטה שמה באוויר, ומסבירים שראה את חטא אדה"ר.

מה זאת אומרת שראה את חטא אדה"ר?

הזהר מתייחס לפסוק מספר בראשית שמתאר את חטא אדה"ר -

וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תֹאמַר-הוּא לְעֵינַיִם וְנִזְמַר הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל וַתִּקְחַן מִפְּרִי וַתֹּאכַל וַתֵּתֶן אֶל-לֵאָה לֵאמֹר עֲמֵה וְיֹאכַל וַתִּפְקְחוּנָה לֵינִי שְׁנֵיהֶם⁴¹

⁴¹ בראשית ג, ו

ואומר הוזהר, מִפְּרִיו, מ- פריו.

ומסבירים בזה"ק, כי ה- מ' הזו, שהתנתקה מ'פריו' במעשה חטא אדה"ר, ככתוב "ותקה מ'פריו", היא אותה מ' פשוטה שמה באוויר' שראה פינחס.

ו-מ' זו, שהתנתקה מ-פריו, כאשר היא מתחברת לכל המילים שמתחילות בפסוק באותיות- זת (כמסומן באדום), יוצרת את המילה זמת; שזה מה שבא לעולם מ'זתרא' של האשה, מ-זתקה' שלה, כאשר לקחה מהפרי, מ-זתאכל', כאשר אכלה מפרי העץ, ומ-זתתנ', כאשר נתנה מהפרי לאדה"ר, שאכל אף הוא ממנו ואז זתפקחנה..

מכל הפעולות הללו, בא המוות, כפי שאמר הקב"ה מלכתחילה לאדם-

"וּבְיַמֶּיךָ תִּהְיֶה טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִפִּמּוֹ כִּי בְּיוֹם אֲכַלְךָ מִפִּמּוֹ מוֹת תָּמוּת"

ופינחס, חטף את ה-מ' הזו, והכניס אותה לשמו.

כיצד?

אומר הוזה"ק, **פינחס עם י' = 208**, ובאותיות -**רח**.

לקח פינחס את ה-מ' והכניס אותה בשמו "וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן-אֶלְעָזָר בֶּן-אֶהֱרָן הַכֹּהֵן וַיִּקְרָא בִּתְנוּךְ הָעֵלֶזָה וַיִּקְחוּ רַמּוֹז בְּיָדוֹ"⁴²

שהמילה **רַמּוֹז**, היא שמו של פנחס (רח) עם ה-מ' בתוכו.

ומסבירים חכמים כי אותו 'רמח' הוא תפלה, צדקה ותשובה. זה הרמח שאוחזו היהודי בידו, ועם רמח זה הוא יכול לעשות תיקון, במצבים של דין קשה. וזה נקרא שמעשיו "נושאים פרי".

שלקח פינחס את ה-מ' שהייתה מחוברת לפרי ונותקה ממנו בחטא עץ הדעת, וחיבר אותה בחזרה, בדעת.

ככה זה, חיבורים תמיד עושים פרי, ואילו ניתוקים, מביאים מוות. וכל עניין הדעת, הוא חיבור.

וכותב בעל הסולם זי"ע, על הפסוק "וַיֵּלֶז שָׂדֵי וְכָל אֲשֶׁר בּוֹ אִזּוֹ וַיִּרְגְּנוּ כָּל עַצְמֵי יַעֲרִי"⁴³-

⁴² במדבר כה, ז

⁴³ עפ"י 'ברכת שלום' 'שמעתי' מאמר ר"ט

"מה בין 'שדה' ל'יער'? שדה עושה פרי ואילו יער הוא מקום של אילני סרק שאינם נותנים פרי"⁴⁴.

וכותב כי קבלת עול מלכות שמים באמונה למעלה מן הדעת, נקראת "שדה" ושדה זו נקראת "שדה אשר ברכו ה"⁴⁵. שדה עושה פרי.

וכותב, "ומה הוא שיעור האמונה שעל ידי כך ייקרא "עושה פרי", התשובה היא שצריכה האמונה למלא את מוחו של האדם ממש באותו השיעור בידיעה. ורק בדרך זו אפשר להידבק בה, יען כי האמונה אינה עושה הגבלה, היות שהיא למעלה מן הדעת, ומה שהוא למעלה מן הדעת, אין לו שיעור. מה שאין כן ידיעה, שהיא בתוך הדעת מטבעה, היא מוגבלת לפי דעתו של האדם. לכן הידיעה נקראת יער, שאין בו פרי. ואלו הן ב' קצוות 'אמונה' ו'ידיעה'; אלא שצריך להיות בחינת עמוד האמצעי ביניהם, היינו שאוחז בידיעה באופן זה שלא תקלקל לו את האמונה שלמעלה מן הדעת... שצריך שלא יהיה אצלו שום חילוק בין עבודה בידיעה לעבודה באמונה ואז "יעלו שדי וכל אשר בו אז ירננו כל עצי יער"

ופינחם, שהגיע למקום של אמונה למעלה מן הדעת, מקום ה'שדה', שהוא מקום "עושה פרי", לקח את ה-מ' של 'מפריו', אותה מ' שבהתחברותה למעשה חטא עין הדעת, הביאה מוות לעולם, הפך אותה לרמה, דהיינו לתפילה, צדקה ותשובה, ובכך "יעלו שדי", תיקן וחיבר דרכה את השפע, שכן במקום של אמונה למעלה מן הדעת, אין הגבלה ואין שיעור.

ובמקום זה, מקום של "רצוננו לראות את מלכנו"⁴⁶, מקום של אהבה, של מסירות נפש, אפשר לזכות לבחינת "נותן התורה".

וכותב בעל הסולם, שזה נקרא "שדה אשר ברכו ה'". "שדה העושה פרי".

ופינחם זכה להגיע למקום הזה, ממקום של "ארמי אוכל אבי", מקום ירוד, רחוק, להגיע לבחינת קשר של קיימא, להכרה שלימה, לנותן התורה, ולקבל משם את כל הברכות הכי גבוהות ונצחיות.

הרמח של פינחם, שהוא כאמור **תפלה צדקה ותשובה גי' 1427**, הוא לתקן חטא עין הדעת, ועומד כנגד רגע השיא של החטא – **"ויתתן גמלאישה עמה ויאכל" = 1417**.

אבל.. כמו שראינו,

בין 1427 ל- 1417, חסר 10.

⁴⁴ וגי' יער' 280 פ"ר דינים.

⁴⁵ בראשית, כז, כז

⁴⁶ רשי' על שמות יט, ט

חפר י'.

ואת ה-י' החסרה הזו אנחנו מוצאים כ-י' **זעירא**, בתוך פינחס.

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: **פִּינָחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הַשֵּׁיב אֶת־זִמְתִּי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָאֻ אֶת־קִנְיָאֹתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָאֹתִי: לָכֵן אֶמַּר הַגִּנִּי נָתַן לִּי אֶת־בְּרִיתִי **שְׁלֹמֹם**: וְהִיתָה לוֹ וּלְרֵעֵו אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֻנָּה עוֹלָם תִּזְוֶה אֲשֶׁר קִנְיָא לְאַלְהֵיו וַיִּכְפֹּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל⁴⁷**

פעם אחת בתורה הק', ורק במקום הזה, כתוב פינחס עם י' קטנה. כדי להראות לנו, שזו היא ה-י', שכאשר מצרפים אותה ל- **"וְתִתֵּן גַּם־לְאִישָׁה עִמָּה וַיֵּאכֹל"**, מגיעים מהחטא ל- תפלה, צדקה ותשובה. לתיקון.

זאת אומרת, ההבנה שלנו מזה משנה מציאות- איך תתקן את "ותתן גם לאשה עמה ויאכל"? את חטא אדה"ר? על ידי י'. ולא סתם י', אלא י' זעירא. לא על ידי שתהיה גדול בעיני עצמך, אלא להיפך, שתראה עצמך תמיד קטן. י' זעירא.

ואיך תהיה קטן?

- א. תתפלל על זה.. תפלה.
- ב. תעשה מעשים של אחדות, תתכלל- צדקה.
- ג. תשיב את המלכות אל הבינה- תשובה.

ולכן, פינחס, עם הי' הזעירא, הוא יהיה אליהו, מבשר הגאולה.

وهוא פינחס, **י' קטיעה**, שכמו שלמדנו בתחילת השיעור, שהגיע מהמקום הקטוע, הקשה, ומשם דייקא, הצליח להגיע להכרה השלימה, למקום של למעלה מן הדעת, **"שדה אשר ברכו ה"**, הוא זה שיהיה בכל ברית שעושים ביסוד, שהוא ה- **י'**.

וכל העניין של הגילוי, ערלה, פריעה ומציצה היא ב-י' של הברית, כי **עטרת היסוד נקראת י'**.

וכותב 'בעל הסולם' זי"ע, בהקדמת ספר 'הזהר'⁴⁸, שמקומן של ד' הקליפות 'רוח סערה', 'ענן גדול' 'אש מתלקחת' ו'נוגה לו סביב' הן בסיום הפרצוף, שהוא בסיום היסוד, ששם יש **ב' עורות** זה על זה. עור הא' נקרא **ערלה** ובו כלולות **ג' קליפות** הטמאות, 'רוח סערה', ענן גדול ואש מתלקחת', ועור הב' נקרא **עור הפריעה**, שהיא בחינת קליפת נוגה, שחציה טוב וחציה רע.

⁴⁷ במדבר, כה, יב-יג

⁴⁸ כרך א' של זהר 'הסולם' אות רכ"ה

"ואדה"ר נולד מהול, אשר ג' הקליפות הטמאות לא היה להן שום אחיזה בו, ולא היה בו רק הנוגה לבד, שהיא עור הפריעה, והיתה גם היא כולה טוב..אלא בהחטא דעצה"ד בפיתוי הנחש, הכלול מג' קליפות הטמאות, משך עליו את עור הערלה. כמ"ש חז"ל⁴⁹ אדה"ר מושך בערלתו היה.. בעת שהערלה קפצה עליו ונתחברה בהיסוד שלו תיכף פרח ממונו הנשמה דאצילות ונפל לעשיה ונגזר עליו מיתה..ונטמא ב' העורות יחד..ולכן הערלה צריכים להעביר ולחתוך מהקדושה לזרוק אותה לעפר.. וכן עור הפריעה יש להניחה בקדושה מחובר להיסוד. אלא שצריכים לחצות ולקרוע אותה לבאן ולבאן, שבזה מתגלים המוחין בחזרה אל הפרצוף ונגלה בשר הקודש.. והמוחין שנסתלקו מחמת הערלה, יכולים לחזור ולהתגלות.."

ומסביר בעל הסולם, שלמרות זאת, אין הדבר מספיק כדי להחזיר את כל המוחין שנסתלקו לאדה"ר מחמת חטא עין הדעת (מסביר זאת מהלכות שור תם ושור מועד, ר' שם), וכדי לתקן את הקטרוג שנתר מכת הכתוב 'והועד בבעליו ולא ישמרנו', נטל אליהו אותו הדלטורא של הס"מ על עצמו, וקטרג על בני ישראל במקום הס"מ כמ"ש "כי עזבו בריתך בני ישראל", ונמצא בזה שסתם פיו של הס"מ ונתבטל שליחותו של הס"מ.

וכן פינחס במעשיו, סתם פיו של הס"מ ונתבטל שליחותו. ולכן אליהו, הוא פינחס, צריך להיות בכל ברית מילה, ויש לו את הכוח להעיד שמקיימים ישראל את הברית, וכל המוחין יכולים לחזור ולהתגלות.

והכל מתחיל ממה?

מ-ו' קטיעה, מערלה. מאחיזה של קליפות. מדין. מבושה. מקושי. מתיוג מבזה.

ובמקום הזה, אם תיקח את הרמח בידך, תפלה, צדקה ותשובה, שמעבירין את רוע הגזירה, יש לך את הכח להגיע למקומות הכי גבוהים.

מתוך המקום שאתה נמוך בו, י' זעירא, תוכל לקבל את הי' זעירא, כח הכתר, כח האמונה שמעל לדעת, לעשות פרי, ולהגיע למקום פינחס ואליהו, "שְׁלֵה אֶשְׁר בְּרָכוּ יְהוָה", מקום כל הברכות והשפע.

"וַיֵּשְׁקֵהוּ וַיִּרְוֹ אֶת־רִיחוֹ בְּרִיחוֹ וַיִּבְרַכְהוּ וַיֹּאמֶר רָא הִי כִי־רִיחוֹ שְׁלֵה אֶשְׁר בְּרָכוּ יְהוָה"⁵⁰

ברוך ה' לעולם אמן ואמן

⁴⁹ סנהדרין לח, ב

⁵⁰ בראשית, כז, כז